

मेसर्स-गुजरात अंबुजा एक्सपोर्ट्स लिमिटेड

प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्च वर आधारीत आसवनी आणि ४ मेगावॉट वीज निर्मिती

प्रकल्प

प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी- चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव,
महाराष्ट्र

अभ्यास कालावधी नोव्हेंबर, २०१९ ते जानेवारी, २०२०

पर्यावरण सल्लागार

एसएमएस एन्व्होकेअर लिमिटेड

क्यूसीआय-नाबेट श्रेणी "ए" अधिकृत संस्था

३०१, पेंटागॉन पी ३, मगरपट्टा शहर,

हडपसर, पुणे -४११०२८, महाराष्ट्र

दूरध्वनी: ०२०-६६८०११११, फॅक्स: ०२०-६६८०११००

Email: nilesh.deshmukh@smsl.co.in

Website: www.smsl.co.in, www.smsenvocare.co.in

प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र

पर्यावरणीय प्रभाव
अहवाल

कार्यकारी सारांश

अ. प्रकल्पाचे संक्षिप्त वर्णन

अं.न.	तपशील	विशेष		
अ.	प्रकल्प तपशील			
१.	प्रकल्पाचे नाव	प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प		
२.	प्रकल्पाचे स्थान	प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी- चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र		
३.	ईआयए अधिसूचना २००६ नुसार श्रेणी	१४ सप्टेंबर २००६ रोजीच्या ईआयए अधिसूचनेनुसार आणि त्यातील दुरुस्तीनुसार तसेच दिनांक १३ जून, २०१९ रोजीच्या एस .ओ. १९६० प्रस्तावित प्रकल्प हा वर्ग" बी", ५ क्रियाकलाप) जी.(		
४.	प्रकल्प प्रस्तावक	मे .गुजरात अंबुजा एक्सपोर्ट लिमिटेड		
५.	उत्पादने	अं.न.	उत्पादके	वार्षिक क्षमता
		१.	न्युट्रल अल्कोहोल आणि इथॅनॉल	१२० केएलपीडी
		२.	वीज निर्मिती/कॅप्टिव्ह पावर प्लांट	४ मेगावॉट
६.	एकूण क्षेत्र	३६८२६४ मी ^२		
	एकूण विद्यमान बांधकाम क्षेत्र	१२१४०६ मी ^२		
	एकूण प्रस्तावित बांधकाम क्षेत्र	६०७०२.८ मी ^२		
	एकूण ग्रीन बेल्ट क्षेत्र	१६५९२१ मी ^२		
७.	पाण्याचे स्रोत	एमआयडीसी चाळीसगाव		
८.	पाण्याची आवश्यकता	२००० केएलडी		
९.	उर्जा आवश्यकता	ऑपरेशन टप्पा - (४.५मेगावॉट + १.९ मेगावॉट) = ६.४ मेगावॉट ७५० केव्हीए क्षमतेचा १ डी.जी.सेट		
१०.	मनुष्यबळांची आवश्यकता	१०० कुशल आणि अकुशल		
११.	प्रकल्पाची किंमत	१०० कोटी		
ब	पर्यावरणीय सेटिंग			
१..	अक्षांश	२०°२७'५.१६"उत्तर		
२.	रेखांश	७४°५७'३१.१०" पूर्व		
३.	समुद्र सपाटीपासून उंची	३६० मीटर		
४.	टोपीशीट क्रमांक	४७ पी/२, ४७ पी/३, ४६ एल/१४, ४६ एल/१५ भारतीय सर्वेक्षणनुसार		
५.	जवळचे गाव	गाव-खडकी (बुद्रुक), साधारणपणे १.० किमी अंतरावर उत्तर दिशेस		
६.	जवळचे शहर	शहर - चाळीसगाव साधारणपणे ६.६७ किमी अंतरावर ईशान्य दिशेस		

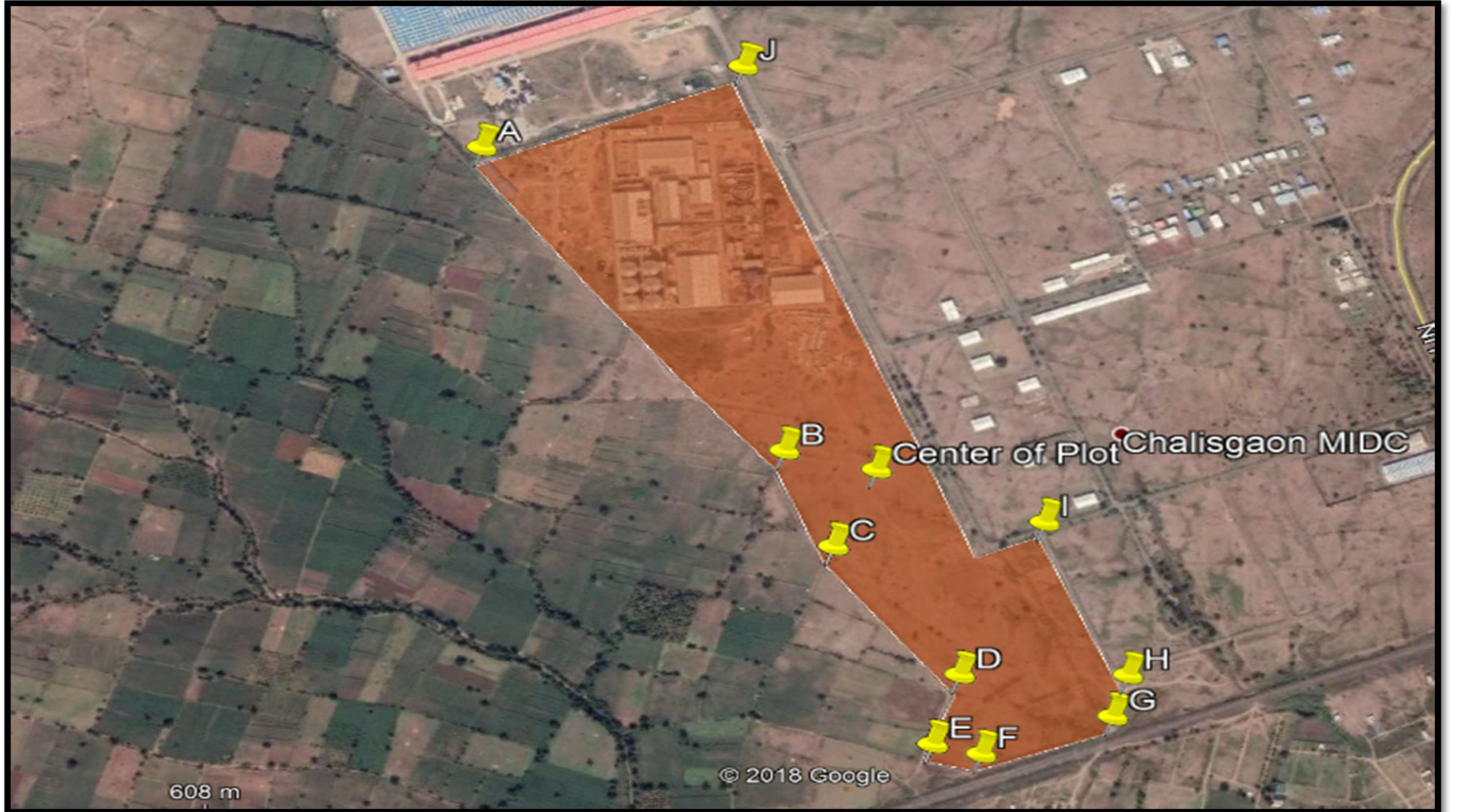
प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र

पर्यावरणीय प्रभाव
अहवाल

अं.न.	तपशील	विशेष
७.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	चाळीसगाव रेल्वे स्टेशन साधारण: ४.४० किमी अंतरावर ईशान्य दिशेस हिरापूर रेल्वे स्टेशन साधारण: ३.७९ अंतरावर नैऋत्य दिशेस
८.	जवळचा हायवे	जवळचा महामार्ग- धुळे- सोलापूर हायवे एन.एच.-२११ हा साधारण: १५५ किमी अंतरावर नैऋत्य दिशेस
९.	जवळचे विमानतळ	गोंदूर विमानतळ धुळे साधारण: ५७.८३ कि.मी. अंतरावर वायव्य दिशेस जळगाव विमानतळ अंदाजे: ८६.२३ कि.मी. अंतरावर ईशान्य दिशेस
१०.	जवळचा जलाशय	गिरणा धरण: प्रस्तावित प्रकल्प स्थळापासून (साधारण २५.६८ किमी अंतरावर पश्चिम) दिशेस
११.	ऐतिहासिक / पुरातत्व ठिकाणे	१० किमीच्या परिघामध्ये उपस्थित नाही
१२.	राष्ट्रीय उद्यान / वन्यजीव अभयारण्य	१० किमीच्या परिघामध्ये उपस्थित नाही
१३.	भूकंपाचा विभाग	भूकंपाचा विभाग - III प्रमाणे: १८९३ (भाग -१): २००२

प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र

पर्यावरणीय प्रभाव
अहवाल

आकृती क्रमांक-१ : प्रकल्प स्थान नकाशा

अ. प्रस्तावित प्रकल्प

मेसर्स गुजरात अबुजा एक्सपोर्ट लिमिटेड. १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट क्षमतेसह विजनिर्मिती प्रकल्प हा प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र या ठिकाणी प्रस्तावित आहे. चाळीसगाव एमआयडीसी क्षेत्रातील ९१ एकर क्षेत्रामधील एकूण १५ एकर क्षेत्र प्रस्तावित प्रकल्पासाठी वापरले जाईल. राज्यातील एकूण मोठ्या प्रमाणात मका उत्पादक क्षेत्रात या प्रकल्पाचे स्थान आहे. प्रकल्पाची एकूण किंमत १०० कोटी असेल.

ब. प्राथमिक पर्यावरण अभ्यास

(नोव्हेंबर-२०१९ ते जानेवारी-२०२०) प्राथमिक पर्यावरण अभ्यास केला गेला.

तक्ता नं.१ : बेसलाइन पर्यावरण अभ्यासाचा सारांश

प्रमाणके	स्थान	अनुमान	मानक		
वातावरणीय वाताची गुणवत्ता	८ स्थान	पीएम२.५: २७.१ ते ३४.९ µg/m ³ पीएम १०: ४७.५ ते ५७.३ µg/m ³ सल्फर डायऑक्साईड: ६.३ ते ११.० µg/m ³ नायट्रोजनडायऑक्साईड : ११.३ ते १७.८ µg/m ³	पीएम२.५: ६० µg/m ³ पीएम १०: १०० µg/m ³ सल्फर डायऑक्साईड : ८० µg/m ³ नायट्रोजनडायऑक्साईड : ८० µg/m ³		
आवाजाची पातळी	८ स्थान	दिवसा ४२.१ ते ५३.० डीबी (अ) रात्री: ३०.४ ते ४३.८ डीबी (अ)	औद्योगिक	दिवसा: ७५ डीबी (अ)	रात्री: ७० डीबी (अ)
			निवासी	दिवसा: ५५ डीबी (अ)	रात्री: ४५ डीबी (अ)
पाण्याची गुणवत्ता	भूजल ९ स्थान	पी.एच: ७.५१ ते ८.३१ टीडीएस: २५६ ते ९८० मिलिग्रॅम/लिटर टीएच : ९४.१२ ते २१३.७४ मिलिग्रॅम/लिटर	६.५ ते ८.५ ≤५०० ≤२००		
	भूतलावरील पाणी: २ स्थान	पी.एच: ७.९० ते ८.३५ टीडीएस: ३१६ ते ५५० मिलिग्रॅम/लिटर			

प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र

पर्यावरणीय प्रभाव
अहवाल

प्रमाणके	स्थान	अनुमान	मानक
		टीएच:१९६.०८ ते २७०.५९ मिलिग्रॅम/लिटर	
मातीची गुणवत्ता	८ स्थान	पीएच हा साधारणपणे ७.४३ ते ७.९३ पर्यंत आहे. माती हि अल्कधर्मी आहे. एकूण नायट्रोजन हा २५६.० ते ७१६.० मिलीग्राम / किलोग्राम पर्यंत आहे. पोटॅशियम हा साधारणपणे ३८ मिलिग्रॅम/लिटर ते ९८.५ मिलिग्रॅम/लिटर पर्यंत आहे. कॅल्शियम हा साधारणपणे ५२.० ते ८४.० मिलीग्राम / किलोग्राम पर्यंत आहे. कार्बनचे प्रमाण हे साधारणपणे १.५३ % ते ४.०० % आहे. लीड, टोटल क्रोमियम, कॅडमियम सारख्या अवजड धातू सर्व मातीच्या नमुन्यांमध्ये अनुपस्थित आहेत. माती कृषी क्षेत्रासाठी चांगली आहे.	

अ. पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

पाणी आणि कचरा पाणी व्यवस्थापन

- कामकाजाच्या टप्प्यात भूजल स्रोत व भूतलावरील पाणी (एमआयडीसी चाळीसगाव) हे पाण्याचे मुख्य स्रोत असतील. कारखान्याकडे पाणी वापरासाठी आवश्यक परवानगी उपलब्ध आहे. गुजरात अबुजा एक्सपोर्ट लिमिटेड यापूर्वीच औद्योगिक शेडमध्ये रेन वॉटर कलेक्शन सिस्टम स्थापित केले आहे.
- आसवनी/डिस्टिलरी युनिटमधील सांडपाण्यामध्ये बीओडी / सीओडी पातळी लक्षणीय नसतील. सर्व सांडपाणी शुद्धीकरण प्रक्रिया केद्रात गोळा केले जाईल आणि प्रक्रिया केलेल्या पाण्याचा वापर ग्रीन बेल्टच्या विकासासाठी / सिंचनासाठी केला जाईल.
- सेप्टिक टँकद्वारे सांडपाणी विल्हेवाट लावली जाईल.

वायू प्रदूषण व्यवस्थापन

- बेसलाइन वातावरणीय हवाई गुणवत्तेचे निरीक्षण नोव्हेंबर २०१९ ते जानेवारी २०२० या कालावधीत केले गेले आहे. असे दिसून आले आहे की पीएम १०, पीएम २.५, सल्फर डायऑक्साईड आणि नायट्रोजनडायऑक्साईड प्रमाण राष्ट्रीय वातावरणीय वायु गुणवत्ता मानकांनुसार दिलेल्या विहित मर्यादेमध्ये आहे. प्रस्तावित प्रकल्पांमधून वायू उत्सर्जनाच्या प्रमुख स्रोतांमध्ये नॉन-पॉइंट आणि पॉइंट सोर्स उत्सर्जन समाविष्ट आहे.
- प्रस्तावित प्रकल्पांमधील वायू प्रदूषणाचे प्रमुख स्रोत फ्लू गॅस उत्सर्जन, प्रक्रिया उत्सर्जन आणि वाहनांच्या

उत्सर्जन असतील.

- प्रस्तावित बॉयलरसाठी वायू प्रदूषण नियंत्रण उपकरणे म्हणून इलेक्ट्रोस्टॅटिक प्रेसीपीटर प्रदान केला जाईल. चिमणीद्वारे वातावरणात सोडण्यापूर्वी बॉयलरमधील उत्सर्जन ईएसपीद्वारे केले जाईल. वायु प्रदूषकांचे योग्य फैलाव करण्यासाठी ६९ मीटर प्रस्तावित बॉयलर स्टॅकची उंची दिली जाईल.
- ईएसपी सह फ्लाय एश कलेक्शन सिस्टम स्थापित केले जाईल. पार्टिक्युलेट मॅटर उत्सर्जन रोखण्यासाठी शक्य असेल तेथे बॅग फिल्टर / डस्ट कलेक्टर बसवले जातील.
- वाहनांच्या प्रदूषणावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी वाहनांच्या तंदुरुस्तीची तपासणी आणि पीयूसी प्रमाणपत्रांसारख्या नियतकालिक तपासणीसारख्या नियंत्रण उपाययोजना राबविल्या जातील. नियतकालिक देखभाल वेळापत्रक आणि त्याचे योग्य अंमलबजावणी यांचे पालन केले जाईल.

घन आणि घातक कचरा व्यवस्थापन

- प्रस्तावित आसवनीसाठी / डिस्टिलरी प्लांटसाठी शून्य संक्रमण प्रणाली प्रदान केली जाईल.
- प्रस्तावित डिस्टिलरी युनिटमधील राख आणि ईटीपी स्लज हे भूप्रदूषणाचे प्रमुख स्रोत आहेत, तथापि कारखान्याने मका स्टार्च, राख साठवण करण्यासाठी योग्य शेड उपलब्ध करून दिले आहे.
- राख सायलामध्ये गोळा केली जाईल आणि वीट उत्पादकाला विक्री साठी दिली जाईल.
- ईटीपीमधील स्लज हे खत म्हणून वापरले जाईल.
- प्लास्टिक ड्रम हे अधिकृत विक्रेत्यास विकली जातील.
- स्पेंट ऑईल हे अधिकृत विक्रेत्यास विकली जातील.

तक्ता नं:२ घनकचरा प्रमाण आणि उपचार

अं.न.	कचऱ्याचा प्रकार	प्रमाण	उपचार आणि विल्हेवाट लावणे
१.	ईटीपी स्लज	४ मेट्रिक टन प्रति महिना	❖ ईटीपीमधील स्लज खत म्हणून वापरले जाईल.
२.	राख	बॉटम अश आणि फ्लाय अश:९०० मेट्रिक टन प्रति महिना	❖ फ्लाय अश हि विट निर्माताला विक्री किंवा कंपोस्ट फिलर मटेरियलसाठी वापरली जाईल.
३.	घरगुती कचरा	नगण्य	❖ स्थानिक कचरा संकलन प्रणाली
४.	स्पेंट ऑईल	१५० लिटर प्रति महिना	❖ अधिकृत पुनर्प्रक्रिया विक्रेत्यास

गंध व्यवस्थापन योजना

- उत्तम गृहपालन योजना
- संपूर्ण प्रक्रिया बंद परिस्थितीत, बंद पाइपलाइन अंतर्गत काम केले जाईल..
- एरोबिक / अनेरोबिक मायक्रो-जीवांची वाढ कमी करण्यासाठी मील स्वच्छता बायोसाइड्सचा वापर केला जाईल.
- सूक्ष्मजीवांची निर्मिती कमी करण्यासाठी नाल्यांमध्ये ब्लीचिंग पावडरचा नियमित वापर केला जाईल.
- ईटीपी स्लज खत म्हणून वापरले जाईल.
- योग्य ऑपरेटिंग प्रणाली वापरली जाईल.
- नाल्यांची योग्य साफसफाई केली जाईल.
- योग्य कार्यक्षमतेचा ईटीपी ऑपरेशन केले जाईल.
- दुर्गंध कमी करण्यासाठी प्रकल्प परिसरात आणि आजूबाजूला नियोजित ग्रीनबेल्ट विकसित केला जाईल.

ग्रीन बेल्ट विकास योजना

औद्योगिक संकुलातील आणि आसपासच्या ग्रीनबेल्टचा विकास हा वायू प्रदूषणास कमी करण्याचा एक प्रभावी मार्ग आहे. प्रदूषण क्षमता हि प्रामुख्याने वनस्पतींची उंची, रुंदी, पर्णसंभार, पानांचे पृष्ठभाग आणि लागवड केलेल्या झाडांच्या घनतेवर अवलंबून असते. ग्रीनबेल्ट सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार विकसित केले जाईल. गुजरात अंबुजा एक्सपोर्ट लिमिटेडने १६५९२१ मी२ (एकूण भूखंड क्षेत्राच्या ३३% (३६८२६४३ मी२)) ग्रीनबेल्ट क्षेत्राच्या विकासाचा प्रस्ताव ठेवला आहे आणि भविष्यात कारखान्याच्या सभोवतालच्या ग्रीन बेल्टला १-२ एकरपर्यंत वाढविण्याचा प्रस्ताव आहे.

प्रस्तावित १२० केएलपीडी मका स्टार्चवर आधारित आसवनी व ४ मेगावॉट वीज निर्मिती प्रकल्प प्लॉट क्र. ए-४, ए-४/१, गाव-खडकी (बुद्रुक), एमआयडीसी-चाळीसगाव, तालुका- चाळीसगाव, जिल्हा- जळगाव, महाराष्ट्र

पर्यावरणीय प्रभाव
अहवाल

क. प्रकल्प आणि पर्यावरण व्यवस्थापन योजना खर्च

प्रस्तावित प्रकल्पासाठी पर्यावरणीय देखरेख आणि व्यवस्थापनासाठी खर्च केला जाईल. ईएमपीसाठी अंदाजे खर्च रू. ८४१ लाख असेल.

तक्ता क्रमांक :३ ईएमपी किंमत विभाजन (बांधकाम टप्पा)

अं.न.	वर्णन	भांडवली किंमत (लाखोंमध्ये)
१	वायू प्रदूषण नियंत्रण	९
२	जल प्रदूषण नियंत्रण	१५
३	घनकचरा व्यवस्थापन	८
४	पर्यावरण देखरेख	१०
५	व्यावसायिक आरोग्य	१०
६	ग्रीन बेल्टचा विकास	२५
	एकूण	७७ लाख

तक्ता क्रमांक:-४ ईएमपी किंमत विभाजन (ऑपरेशन टप्पा)

अं.न.	वर्णन	दरवर्षी भांडवली किंमत (लाखात)	दरवर्षी आवर्ती किंमत (लाखात)
१	वायू प्रदूषण नियंत्रण	३००	३२
२	जल प्रदूषण नियंत्रण	९५	२०
३	ध्वनी प्रदूषण नियंत्रण	१८	१.५
४	पर्यावरण देखरेख आणि व्यवस्थापन	१५	४
५	व्यावसायिक आरोग्य	०५	३
६	ग्रीन बेल्टचा विकास	३६८	२५
७	घनकचरा व्यवस्थापन	१०	५
८	रेन वॉटर हार्वेस्टिंग	३०	०.५
	एकूण	८४१	९१

